

32001R2560

28.12.2001

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

L 344/13

**UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA (ES) št. 2560/2001
z dne 19. decembra 2001
o čezmejnih plačilih v evrih**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽³⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 97/5/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 1997 o čezmejnih nakazilih ⁽⁵⁾ je poskušala izboljšati storitve čezmejnih nakazil in predvsem njihovo učinkovitost. Cilj je bil omogočiti predvsem potrošnikom ter malim in srednjim podjetjem hitrejša, zanesljivejša in cenejša nakazila z enega konca Skupnosti na drugega. V primerjavi z domačimi plačili so čezmejna nakazila in plačila na splošno še vedno zelo draga. Ugotovitve študije, ki jo je opravila Komisija in jo objavila 20. septembra 2001, kažejo, da dobivajo potrošniki premalo ali nič informacij o stroških nakazil in da so se povprečni stroški za čezmejna nakazila od leta 1993, ko je bila opravljena podobna študija, le malo spremenili.
- (2) V sporočilu Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 31. januarja 2000 o plačilnem prometu majhnih vrednosti na notranjem trgu, resoluciji Evropskega parlamenta z dne 26. oktobra 2000 k temu sporočilu Komisije in z dne 4. julija 2001 o sredstvih za pomoč gospodarskim akterjem pri prehodu na evro ter poročilih Evropske centralne banke septembra 1999 in septembra 2000 o

izboljšavi storitev čezmejnega plačilnega prometa je izrecno poudarjena nujna potreba po učinkovitih izboljšavah na tem področju.

- (3) Komisija je v sporočilu o pripravi na uvedbo evrobankovcev in kovancev z dne 3. aprila 2001 Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski centralni banki napovedala, da bo izkoristila vse razpoložljive instrumente in storila vse potrebno za boljšo usklajevanje stroškov za čezmejne transakcije s stroški za notranje transakcije. Tako bo koncept evrocone v smislu „enotnega plačilnega prostora“ državljanom postal bolj topljiv in pregleden.
- (4) V primerjavi s ciljem, ki so ga ponovno potrdili ob uvedbi evra kot knjižnega denarja, namreč uvedba če že ne enotne, pa vsaj podobne strukture stroškov za evro, pomembnejši rezultati v smislu zniževanja stroškov za čezmejni plačilni promet glede na notranji plačilni promet niso bili doseženi.
- (5) Obseg čezmejnega plačilnega prometa stalno narašča zaradi dokončnega oblikovanja notranjega trga. Uvedba evra je plačila v tem prostoru brez meja še bolj poenostavila.
- (6) Dejstvo, da raven stroškov za čezmejni plačilni promet ostaja še naprej višja kakor raven stroškov za notranja plačila, zavira čezmejno poslovanje in predstavlja oviro za nemoteno delovanje notranjega trga. To bo verjetno vplivalo tudi na zaupanje v evro. Zato je za poenostavitev delovanja notranjega trga treba zagotoviti, da se za čezmejna plačila v evrih zaračunavajo enaki stroški kakor za plačila v evrih znotraj držav članic, kar bo okrepilo tudi zaupanje v evro.
- (7) Za čezmejni elektronski plačilni promet v evrih naj bi od 1. julija 2002 veljalo načelo enakih stroškov, ob upoštevanju obdobja prilagajanja in dodatne delovne obremenitve institucij, povezane s prehodom na evro. Da bi omogočili oblikovanje potrebne infrastrukture in potrebnih pogojev, velja za čezmejna nakazila prehodno obdobje do 1. julija 2003.
- (8) Zdaj ni priporočljivo uporabljati načela enotnih stroškov za papirnate čeke, ker jih zaradi njihove strukture ni mogoče obdelati tako učinkovito kakor druga plačilna sredstva, predvsem elektronska plačila. Vendar mora načelo preglednosti stroškov veljati tudi za čeke.

⁽¹⁾ UL C 270 E, 25.9.2001, str. 270.

⁽²⁾ Mnenje, dano 10. decembra 2001 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 308, 1.11.2001, str. 17.

⁽⁴⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 15. novembra 2001 (še ni bilo objavljeno v Uradnem listu). Splošno stališče Sveta z dne 7. decembra 2001 (UL C 363, 19. 12. 2001, str. 1) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 13. decembra 2001.

⁽⁵⁾ UL L 43, 14.2.1997, str. 25.

- (9) Da potrošnik lahko oceni stroške za čezmejno plačilo, ga je treba obvestiti o njihovi višini in o vseh spremembah. Enako velja, če je v čezmejni plačilni promet v evrih vključena druga valuta kakor evro.
- (10) Ta uredba ne vpliva na možnost institucij, da določijo pavšalno provizijo za razne plačilne storitve, pod pogojem, da se čezmejna in notranja plačila ne obravnavajo drugače.
- (11) Za izboljšanje je pomembno tudi poenostaviti čezmejna plačila, ki jih izvajajo plačilne institucije. V ta namen je treba pospeševati standardizacijo ter predvsem uporabo mednarodne številke bančnega računa (IBAN, International Bank Account Number) ⁽¹⁾ in identifikacijske kode banke (BIC, Bank Identifier Code) ⁽²⁾, ki sta potrebni za avtomatsko obdelavo čezmejnih nakazil. Kar najširša uporaba teh kod je bistvenega pomena. Poleg tega je treba odpraviti druge, z dodatnimi stroški povezane določbe, da bi znižali stroške potrošnikov za čezmejna plačila.
- (12) Da bi zmanjšali breme institucij, ki opravljajo čezmejna plačila, je treba postopoma odpraviti obveznosti v zvezi z rednimi nacionalnimi deklaracijami za plačilnobilančno statistiko.
- (13) Za zagotovitev upoštevanja te uredbe morajo države članice omogočiti ustrezne in učinkovite postopke za vlaganje pritožb ali ugovorov pri reševanju kakršnih koli sporov med nalogodajalcem in njegovo institucijo ali med prejemnikom plačila in njegovo institucijo, pri katerih se, če je treba, uporabijo obstoječi postopki.
- (14) Zaželeno je, da Komisija najpozneje do 1. julija 2004 predloži poročilo o uresničevanju te uredbe.
- (15) Predpisati je potrebno postopek, s katerim bo ta uredba veljala tudi za čezmejna plačila v valuti druge države članice, če se ta država članica tako odloči

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

Ta uredba določa pravila za čezmejna plačila v evrih, da se znotraj države članice za takšna plačila zagotovijo enaki stroški kakor za plačila v evrih znotraj Skupnosti.

⁽¹⁾ ISO-standard št. 13613.

⁽²⁾ ISO-standard št. 9362.

Ta uredba se uporablja za čezmejna plačila v evrih znotraj Skupnosti do vrednosti 50 000 evrov.

Ta uredba se ne uporablja za čezmejna plačila med institucijami za njihov račun.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporablja naslednja opredelitev pojmov:

- (a) „čezmejna plačila“ pomenijo:
- (i) „čezmejna nakazila“ so transakcije, ki se na zahtevo nalogodajalca izvajajo prek institucije ali njene podružnice v eni državi članici, zato da se da znesek denarja na razpolago prejemniku plačila pri instituciji ali njeni podružnici v drugi državi članici; nalogodajalec in prejemnik plačila sta lahko ena in ista oseba,
 - (ii) „čezmejni elektronski plačilni promet“:
 - čezmejna nakazila denarja, ki se opravijo z elektronskim plačilnim instrumentom, razen tistih, ki jih naročijo in opravijo institucije,
 - z elektronskim plačilnim instrumentom opravljeni čezmejni gotovinski dvigi ter polnjenje (in praznjenje) elektronskega denarnega instrumenta na bankomatih za dvig gotovine in bankomatih z dodatnimi funkcijami v poslovnih prostorih izdajatelja ali institucije, ki se je pogodbeno zavezala za sprejem plačilnega instrumenta,
 - (iii) „čezmejni čeki“ so tisti papirni čeki, opredeljeni v Ženevski konvenciji z dne 19. marca 1931 o enotnem zakonu za čeke, ki so izdani na institucijo znotraj Skupnosti in se uporabljajo za čezmejni plačilni promet znotraj Skupnosti;
 - (b) „elektronski plačilni instrument“ pomeni teleplačilni instrument in elektronski denarni instrument, ki imetniku omogoča, da opravi eno ali več elektronskih plačilnih transakcij;
 - (c) „teleplačilni instrument“ pomeni instrument, ki omogoča imetniku dostop do sredstev na njegovem računu pri instituciji in plačila prejemniku, za kar je običajno potrebna osebna identifikacijska koda in/ali drugo podobno dokazilo o istovetnosti. Teleplačilni instrument vključuje predvsem plačilne kartice (bodisi kreditne, plačilne, plačilne z odloženo bremenitvijo ali nakupovalne kreditne kartice) in kartice za poslovanje z banko po telefonu ali od doma. Ta opredelitev ne vključuje čezmejnih nakazil;

- (d) „elektronski denarni instrument“ je plačilni instrument, ki se lahko ponovno napolni, bodisi kot denarna kartica s shranjeno vrednostjo ali računalniški pomnilnik z elektronsko shranjenimi vrednostnimi enotami;
- (e) „institucija“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki v okviru poslovanja opravlja čezmejna plačila;
- (f) „zaračunani stroški“ so vsi stroški, ki jih zaračuna institucija in so neposredno povezani s čezmejno plačilno transakcijo v evrih.

Člen 3

Provizija za čezmejni elektronski plačilni promet in nakazila

1. Od 1. julija 2002 so provizije, ki jih institucija zaračuna za čezmejni elektronski plačilni promet v evrih za vrednosti do 12 500 evrov, enaki kakor so provizije, ki jih ista institucija zaračuna za skladna plačila v evrih, opravljena znotraj države članice, v kateri je sedež institucije, ki opravi čezmejno elektronsko plačilno transakcijo.

2. Najpozneje od 1. julija 2003 so provizije, ki jih institucija zaračuna za čezmejna nakazila v evrih za vrednosti do 12 500 evrov, enaki kakor so provizije, ki jih ista institucija zaračuna za skladna nakazila v evrih, opravljena znotraj države članice, v kateri je sedež institucije, ki opravi nakazilo.

3. Od 1. januarja 2006 se znesek 12 500 evrov zviša na 50 000 evrov.

Člen 4

Preglednost provizij

1. Institucija predhodno obvesti svoje stranke v pisni in lahko razumljivi obliki ter — v skladu s predpisi v posamezni državi — kjer je to ustrezno, tudi elektronsko o zaračunanih provizijah za čezmejna plačila in plačila, opravljena znotraj države članice, v kateri ima svoj sedež.

Države članice lahko določijo, da mora biti na čekovnem blazetu izjava, ki opozarja potrošnike na provizije pri uporabi čekov za čezmejna plačila.

2. O vsaki spremembi provizij se pred datumom začetka uporabljanja obvešča na enak način, kakor je opredeljeno v odstavku 1.

3. Kjer institucije zaračunajo provizijo za menjavo valut v evre in iz njih, institucije svoje stranke:

- (a) predhodno obvestijo o vseh menjalnih stroških, ki jih namestavajo zaračunati; in
- (b) posebej obvestijo o raznih menjalnih stroških, ki so jih zaračunale.

Člen 5

Ukrepi za poenostavitev čezmejnih nakazil

1. Kjer je to primerno, institucija vsaki stranki na zahtevo predloži njeno mednarodno številko bančnega računa (IBAN, International Bank Account Number) in identifikacijsko kodo banke (BIC, Bank Identifier Code) te institucije.

2. Stranka na zahtevo pošlje instituciji, ki opravlja nakazilo, IBAN prejemnika in identifikacijsko kodo institucije prejemnika. Če stranka navedenih informacij ne pošlje, ji institucija lahko zaračuna dodatno provizijo. V tem primeru mora institucija strankam posredovati informacije o dodatnih provizijah v skladu s členom 4.

3. Institucije od 1. julija 2003 na bančnih izpiskih vsake stranke ali v njihovi prilogi navajajo IBAN stranke in BIC institucije.

4. Dobavitelj, ki v Skupnosti izdaja čezmejne račune za blago in storitve ter sprejema njihovo plačilo z nakazili, pošlje strankam svojo IBAN in BIC svoje institucije.

Člen 6

Obveznosti držav članic

1. Države članice najpozneje 1. julija 2002 odpravijo kakršne koli obveznosti notranje prijave čezmejnih plačil do vrednosti 12 500 evrov za plačilnobilančne statistike.

2. Države članice najpozneje 1. julija 2002 odpravijo kakršne koli notranje obveznosti o minimalnih podatkih o prejemniku plačila, ki preprečujejo avtomatizacijo izvajanja plačila.

Člen 7

Upoštevanje te uredbe

Upoštevanje te uredbe se zagotovi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami.

Člen 8

Revizijska klavzula

Komisija najpozneje do 1. julija 2004 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o uporabi te uredbe, predvsem o:

- spremembah infrastruktur čezmejnih plačilnih sistemov,
- smotrnosti izboljšanja storitev za potrošnike s krepitvijo konkurenčnih pogojev pri opravljanju čezmejnih plačil,

- vplivu uporabe te uredbe na zaračunane provizije za plačila, opravljena znotraj države članice,
- smotrnosti zvišanja zneska od 1. januarja 2006, določenega v členu 6(1), na 50 000 evrov, upoštevajoč kakršne koli posledice za podjetja.

Poročilu bodo po potrebi dodani predlogi za spremembe.

Člen 9

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Ta uredba velja tudi za čezmejna plačila v valuti druge države članice, če ta obvesti Komisijo o svoji odločitvi, da uporabo uredbe razširi na svojo valuto. Komisija objavi obvestilo v Uradnem listu. Razširitev začne veljati 14 dni po objavi.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 19. decembra 2001

Za Evropski parlament

Predsednica

N. FONTAINE

Za Svet

Predsednik

A. NEYTS-UYTTEBROECK
